

»Når vi lever, lever vi for Herren, og når vi dør, dør vi for Herren; vi hører altså Herren til, hvad enten vi lever eller dør« (Rom 14,8)

Kærlighedsbudet

Vor Herre Jesus sagde: »Dette er mit bud, at I skal elske hverandre, ligesom jeg har elsket jer« (Johs. 15,12). Dette bud er det store og altafgørende bud. Det indskærpes os i hvert eneste af apostlenes breve:

»Vær hverandre hjerteligt hengivne i broderkærlighed« (Rom. 12,10).

»Alt hos jer ske i kærlighed« (1. Kor. 16,14).

»Derfor opfordrer jeg jer til at vedtage at vise ham kærlighed« (2. Kor. 2,8).

»Bær hverandres byrder; således opfylder I Kristi lov« (Gal. 6,2).

»I skal derfor ligne Gud som hans elskede børn og vandre i kærlighed, ligesom også Kristus elskede jer og gav sig selv hen for os som en gave og et offer, en liflig duft for Gud« (Efes. 5,1-2).

»Gør min glæde fuldkommen ved alle at være enige, ved at have den samme kærlighed, samme sjæl, samme sind« (Fil. 2,2).

»Over alt dette skal I iføre jer kærligheden, som er det fuldkomne bånd« (Kol. 3,14).

»Om broderkærligheden har I ikke nødig, at jeg skriver til jer; thi I er selv oplærte af Gud til at elske hverandre, og I viser jo også kærlighed imod alle brødrene i hele Makedonien. Men vi lægger jer på sinde, brødre, at gøre yderligere fremgang heri« (1. Tess. 4,9-10).

»Herren lede jeres hjerter til Guds kærlighed og til Kristi udholdenhed... Og I brødre, må ikke blive trætte af at gøre det gode« (2. Tess. 3,5 og 13).

»Det, som dette påbud sigter på, er kærlighed af et rent hjerte, af en god samvittighed og af en oprigtig tro« (1. Tim. 1,5).

»Fly ungdomslysterne og jag efter retfærdighed, troskab, kærlighed og fred sammen med dem, der påkalder Herren af et rent hjerte« (2. Tim. 2, 22).

»Gamle mænd skal være ædruelige, værdige, sindige, sunde i troen, i kærligheden, i udholdenheden« (Titus 2,2).

»Jeg hører om den kærlighed og tro, du har til Herren Jesus, og viser overfor alle de hellige« (Filemon 5). »Lad broderkærligheden være ved« (Hebr. 13,1).

»Hvis I opfylder den kongelige lov, som efter Skriften lyder: Du skal elske din næste som dig selv, handler I ret, men hvis I viser personsanseelse, begår I synd og stemples af loven som overtrædere« (Jakob 2,8-9).

»Fremfor alt hav inderlig kærlighed til hverandre, thi kærlighed skjuler en mang-

foldighed af synder« (1. Peter 4,8).

»Sæt netop derfor al iver ind på i jeres tro at vise dyd, i dyden indsigt, i indsigten afholdenhed, i afholdenheden udholdenhed, i udholdenheden Guds frygt, i Guds frykten broderkærlighed og i broderkærligheden kærlighed til alle« (2. Peter 1, 5-7).

»Og dette er Hans bud, at vi skal tro på Hans søns, Jesu Kristi navn og elske hverandre, således som Han har givet os som bud« (1. Johs. 3,23). »Og deri består kærligheden, at vi vandrer efter hans bud. Dette er budet, at I vandrer i kærligheden, således som I har hørt fra begyndelsen« (2. Johs. 6).

»Du elskede, trofasthed viser du gennem det, du gør for brødrene, ja endog for tilrejsende. De har vidnet for menigheden om din kærlighed« (3. Johs. 5-6).

»Bevar jer selv i Guds kærlighed« (Judas 21).

»Jeg har det imod dig, at du har svigtet din første kærlighed. Kom derfor i hu, hvorfra du er faldet, og omvend dig og gør de samme gerninger som i den første tid« (Åbenb. 2,4-5).

Der er altså ikke noget brev fra apostlene, der ikke understreger vor Herres Jesu bud.

Der gives ingen dispensation fra dette bud. Hele loven er sammenfattet deri, og kærligheden er lovens opfyldelse (Rom. 13,8-10).

Uden kærligheden var jeg et rungende malm eller en klingende bjælde, men ellers intet, og alt, hvad jeg udrettede, var det end at bringe de største ofre, gavnede mig ikke (1. Kor. 13,1-3).

Uægte kærlighed

Tyskerne har et ord, der er vanskeligt at oversætte: »Liebedinerei.« Det taler om at forfladige kærligheden ved at inddrage den i selvskhedens tjeneste. »Liebedinerei« er at indynde sig, at vise venlighed og tjenesteiver for at opnå en fordel.

Vor Herre Jesus var klar over, at det lader sig gøre at fremtræde som et kærligt og tjenstvilligt menneske og dog søge sit eget, med andre ord: at inddrage kærligheden, hvis væsen er uselvskhed, i selvskhedens tjeneste. Det er måske en af kristenhedens store fristelser.

Gæstfrihed lægges der stor vægt på i hele Bibelen, men netop den kan anvendes i egennyttens og selvskhedens tjeneste, skønt den ser så kærlig og tjenstvillig ud. Derfor siger Herren: »Når du beder gæster

til middag eller aften, så indbyd ikke dine venner eller dine brødre eller dine slægtninge eller dine velhavende naboer, for at de måske skal indbyde dig igen og du få gengæld. Men når du gør et gilde, så indbyd fattige, vanføre, lamme, blinde! Da skal du være salig, thi de har intet at gengælde dig med; men det skal blive dig gengældt ved de retfærdiges opstandelse« (Luk. 14,12-14).

Den gæstfrihed, Bibelen lægger vægt på, er den, man ikke er forberedt på. Der kommer en uventet gæst, måske på et generende tidspunkt, en tilrejsende – men kærligheden tager imod ham uden vrantheden og surhed – og det viser sig måske, at den tilrejsende var en engel (3. Johs. 5-6 og Hebr. 13,2). Gæstfrihed mod særligt udvalgte indebærer dels den fare, at man i virkeligheden selv vil have fordele deraf, dels den fare, at der ved de mange gensidige indbydelser af samme udvalgte opstår en klike og en sammenspisthed, som bliver en forfladigelse af kærlighedsbudet.

En sådan sammenspisthed kan næppe undgå at give rum for sladder, bagtalelse og tom snak – en yderligere forfladigelse af det altafgørende bud.

Vor Herre Jesus sagde, at vi skal elske hinanden, *ligesom* han har elsket os. Hans kærlighed var selvovervindelse, selvhengivelse og selvopofrelse. Den var stærkere end varme følelser. Den var hans vilje.

Hans kærlighed var gerning – ikke ord, men handling – derfor ægte, sand og stærk.

Han skånede ikke sig selv. Vil vi vide, hvad kærligheden er, skal vi betragte Ham, således som de fire evangelier beskriver Ham.

Det gode

Vi hører ikke Herren sige til en eneste: »Jeg elsker dig!« Kærlighedserklæringer er ikke det afgørende. Men Han gik omkring og *gjorde godt*, intet andet end godt, og til sidst gav Han sig selv hen i døden på et kors for os alle.

Kærligheden fornyes og fuldkommes gennem gode gerninger i uselvskhedens Ånd. Det fremgår også tydeligt af apostlenes breve, f.eks. *Peters første brev*.

Hvis vi siger, at vi elsker de ufrelste, lad da »vor færd iblandt dem være god, så de – p.g.a. *de gode gerninger*, de får at se – på deres besøgelsesdag kan prise Gud...« (2,12).

Er der ingen grænse for de gode gerninger? Nej, det er der ikke, »thi hvad ros

fortjener det, om I tålmodigt finder jer i at blive slået, når I forsynder jer? Men finder I jer i at lide, når I *gør det gode*, da er I under Guds nåde. Dertil blev I kaldet, fordi også Kristus led for jer og efterlod jer et forbillede, for at I skal gå i Hans fodspor« (2,20-21).

»Det er bedre, hvis det skulle være Guds vilje, at lide, når man *gør det gode*, end når man *gør det onde*« (3,17).

»Derfor skal også de, som efter Guds vilje må lide, overgive deres sjæle til den trofaste Skaber, alt imedens de *gør det gode*« (4,19).

»Og hvem er der, som kan volde jer ondt, når I er *nidkære for det gode*« (3,13).

Ligesom troen er død uden gerninger, er kærligheden det også. Den omfatter ham, du netop nu har med at gøre, være sig ven eller fjende, thi han, som du netop nu har med at gøre, er din næste.

Det er værd at lægge mærke til, at Peter taler om *de gode gerninger* (flertal, se 2,12), men mest om *det gode* (ental, 2,20-21, 3,13 og 17,4, 19). Han lader ikke de gode gerninger indtage en plads for sig selv i livet med Herren, thi de er det normale. Onde gerninger er en undtagelse, thi ondska-ben har ingen plads i Livet med og i Herren.

Det er altså ikke således, at troen er lidt hist og lidt her, og kærligheden også sådan lejlighedsvis giver sig til kende. Nej, troen og kærligheden er enten helt og altid til stede eller slet ikke.

Ydmygheden

Kærligheden og ydmygheden går altid hånd i hånd. Kærligheden søger ikke sit eget. Ydmygheden overvinder hovmodet. Den underordner sig og tager helst den ringeste plads. Sådan er den ægte ydmyghed. Den viser sig ikke engang imellem, når det »betaler sig« at spille ydmyg, men er der altid ligesom kærligheden og troen. Den er det evige liv, Helligånden i os, Kristus i os.

Det er værd at lægge mærke til, at det evige liv, som vi er genfødt til, er et hele, men ikke lidt her og lidt der. Det er Ja til Guds vilje og veje, og Nej til egenviljen og egne veje, Nej til tidsånden og alle dens tilbud om at hjælpe med at bringe evangeliet ud.

Men det er ikke et nervøst Ja og Nej, thi det evige liv er livet i lydighedens Ånd. Dets væsen er lydighed af hele hjertet og derfor frivilligt og med glæde.

Lydigheden er heller ikke stykkevis og delt, men hel og fuldkommen, thi den er ovenfra. Det betyder ikke, at den er automatisk, men at den altid er mulig, blot vi bliver i Ham, der var ydmyg af hjertet og derfor aldrig sagde Nej til Guds vilje, end ikke da den betød, at han måtte fornede

sig til døden på et kors for vor skyld.

Lydighed imod Herren er ydmyghedens kendetegn. Ulydighed imod Ham er hovmod og selvhævdelse. At lukke tidsånden ind er hovmod. Hvad har tidsånden med Gud at gøre? Er tidsånden klogere end Helligånden?

Et af ydmyghedens kendetegn er, at selvom den siger Nej til tidsånden og dermed går imod, hvad mange andre gør, taler den ikke ondt om dem og dømmer dem ikke.

Det understreger *Jakob* med disse ord: »*Ydmyg jer* for Herren, så skal Han ophøje jer. *Tal ikke ondt* om hverandre, brødre! Den, som taler ondt om sin broder eller dømmer sin broder, taler ondt om loven; men dømmer du loven, er du ikke lovens gører, men dens dommer. Een er lovgiver og dommer, Han, som har magt til at frelse og til at ødelægge; men hvem er du, som dømmer din næste« (Jakob 4,10-12).

At tale ondt om sin broder er at tale ondt om loven, thi det er at sige: »Loven er ikke i stand til at dømme. Det må jeg gøre for den! Den er kraftløs. Jeg må træde til, for at det skal blive alvor!« Enhver, der taler i denne, bevidste eller ubevidste, indstilling, dømmer sig selv og bringer sit hovmod for lyset.

Ja, han gør oprør imod Gud og trænger ind på Hans enemærker: »Der er kun een, der er både lovgiver og dommer: Gud!« Enhver, der dømmer sin broder, optræder altså, som var han Gud – en formastelighed, han vil komme til bittert at fortryde. Efter revolutionen i Rusland, der bragte kommunisterne til magten, begyndte pøbelen at optræde som dommere. De havde ikke den mindste forstand på retspleje, men de var fyldt af hævnlyst. Tusinder af mænd og kvinder blev dømt til døden af disse »dommere«.

Det er noget lignende, vi gør os skyldige i, hvis vi bagtaler eller dømmer en broder i Herren.

Kærligheden viser sig i at *gøre* det gode og, da den altid er ydmyg, at *sige* det gode. Hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med.

Fuldkommenheden

Herom må man tale, som Guds ord taler. Taler man anderledes, er det ikke at være ydmyg, men hovmodig, thi da taler man Gud imod, hvor »ydmygt« man end formulerer sig.

Apostelen *Paulus* taler i Fil. 3,15 om »alle os, der er fuldkomne.« Han tænker på alle os, der er blevet retfærdiggjort ved troen på Kristus Jesus. Vi mangler intet, hvad retfærdigheden for Gud angår. Den er altså fuldkommen. Vi har fået den retfærdighed, vi aldrig kunne opnå ved vore egne gerninger. Dermed er vi herliggjort (Rom. 8,30) og har således modtaget den

herlighed fra Gud, der gik tabt ved syndefaldet (Rom. 3,23). Hertil kommer, at Gud har givet os sin Ånd, Helligånden, vor Herres Jesu Kristi Ånd, kærlighedens og sandhedens Ånd. Han har således ført os over fra døden til livet, d. v.s. det evige liv, det fuldkomne liv, som døden ingen magt har over. Og samtidig taler apostelen om, at han »ikke allerede er blevet fuldkommen, men jager derefter« (Fil. 3,12).

Vi hører altså, at han, der regner sig iblandt de fuldkomne, jager efter at blive fuldkommen. Han siger i virkeligheden at enhver, der er fuldkommen, kan jage efter at blive fuldendt i fuldkommenhed.

Alle formaninger i apostlenes breve går ud på dette. »Aflæg alt i ord og gerning, der ikke stemmer med jeres fuldkommenhed – ifør jer kærligheden, der er fuldkommenhedens bånd – lad jeres fuldkommenhed blive fuldendt!«

Jakob siger det på sin egen karske måde: »*Vær en Ordets gører*« (1, 22).

Er man en Ordets gører, vil det stride imod ens natur, hvis man ikke gør, hvad Ordet siger.

Hvordan bliver og forbliver man en Ordets gører? Kun ved at skue ind i frihedens fuldkomne lov og blive ved dermed og aldrig høre op dermed. Frihedens lov oplevede vi ved *Danmarks befrielse* i maj 1945. Da blev der udråbt frihed fra tysk tvang og besættelse. Ved Kristi kors forkyndes der frihed for alle, der er fanget af synden til at gøre dens vilje. Det er en *fuldkommen* lov, thi den sætter *fuldkommen* fri til at gøre, hvad Ordet siger.

Når *Jakob* kalder evangeliet for en lov, er det, fordi han har det klart for sig, at kun ved evangeliet bliver lovens krav opfyldt i os, der ikke vandrer efter loven og bogstaven, d. v.s. i kødet, men efter Ånden (Rom. 8,4). Bemærk, at *Jakob* taler om at være en *Ordets* (ental) gører! Alle de bibelske bøger med alle deres detaljerede påbud og forbud udgør for ham en *sluttet enhed*, der derfor omtales i ental. Den, som elsker sin næste, er en Ordets og lovens gører (se modsætningvis *Jakob* 4,11). Han er i Ham, der kan frelse fuldkommen og jager efter at blive fuldendt i fuldkommenhed.

Til sidst

Johannes siger, at Guds bud ikke er byrdefulde (1. Johs. 5,3). Det er altså ikke byrdefuldt at elske sin næste og således opfylde hele loven. *Jakob* siger, at det er saligt at være en Ordets gører (*Jakob* 1,25).

Ikke byrdefuldt, men saligt! Det stemmer med enhvers erfaring. I kødets reaktioner er der ingen salighed. Men gør vi det gode, selvom vi lider og forhånes, er vi under herlighedens Ånd – den hviler da

over os, og det er saligt (1. Peter 4,13-14).

Jesu bud om at elske, som Han har elsket os, er Hans bud om at være salig. Hans bud har kraften til at gøre vor vilje

fri til at elske som Han, altså kraften til at gøre os salige i stedet for utilfredse, nærtagne, opfarende, o.s.v.

Han skænker, hvad Han byder.

Vore ord

Jakobs brev vidner om, at han var en helstøbt personlighed, en sand kristen mand. Det fremgår tydeligt af hans herlige brev, at han også vil, at ethvert Guds barn bliver helstøbt, fri og selvstændig.

Han siger tilsyneladende *Paulus* imod, når han skriver: »I ser altså, at det er af gerninger, et menneske bliver retfærdiggjort, og ikke af tro alene« (2,24).

Paulus' anliggende er vort forhold til Gud. Jakobs anliggende er vort forhold til de mennesker, vi møder.

Paulus er helt i overensstemmelse med sandheden, når han skriver, at et menneske bliver retfærdiggjort ved tro på Kristus uden gerninger (Rom. 3,28 – 4,6). Røveren på korset blev retfærdiggjort, min Fader ligeledes, 1/2 minut før han sov hen. Derfor er al vor ros udelukket. At vi står retfærdiggjorte for Gud, skyldes ene og alene, at Kristus døde for vore synder og opstod til vor retfærdiggørelse (Rom. 4,25).

Men Jakob er også helt i overensstemmelse med sandheden, at et menneske, der overfor et andet menneske vidner om, at han er retfærdiggjort, kun kan vise ham det gennem sine gerninger. Hvis han ikke kan det, er hans tro død – og en død tro deler han med de onde ånder, der også ved, at Jesus er død og opstanden for vor retfærdiggørelses skyld. »*Vis mig* din tro!« Det kan jeg kun gennem mine gerninger. Ordene i sig selv strækker ikke til. De kan være korrekte, de kan være et citat af Skriften, men uden gerninger er de intet.

Det er tomme ord på linie med at sige til en broder eller søster, der mangler klæder og dagligt brød: »Gå bort i fred, klæd jer varmt og spis i fred!« men ikke giver dem det, legemet behøver (2,14-16).

Troen er altid virksom i kærlighed, (Gal. 5,6). Er den ikke det, er der kun tale om tro, men der er ingen tro.

Kun den tro, der er virksom i kærlighed, skaber helstøbthed. Den præger da vor tale, så den ikke længer er tom, men fyldt af Ånd og liv. Da svarer vore ord og vore gerninger til hinanden og udgør personlighedens enhed, fri for interne modsigelser.

Jakob siger: »Af egen fri vilje fødte Han os ved sandhedens ord til at være en førstegrøde af Hans skabninger. Det ved I, mine elskede brødre. Enhver være snar til

at høre, sen til at tale, sen til vrede, thi et menneskes vrede virker ikke det, som er ret for Gud« (1,18-20).

At være snar til at høre er at være årvågen for, hvad Gud siger, og således (for at tale med Paulus) få fuld vished om, hvad der i enhver sag er Hans vilje (Kol. 4,12). Det er altså det modsatte af at lægge sine egne planer: »I morgen vil vi rejse til den eller den by og handle og tjene penge!« Sådanne ord kalder Jakob for *pral og onde* (4,13-17).

At være snar til at høre og sen til at tale gælder i ganske særlig grad dem, der forkynnder Herrens ord. Ikke mange bør søge at blive lærere og altså være for hurtig hertil (3,1). Vi, der forkynnder Ordet, skal ikke sidde på spring for at komme til, men være sen til at tale. Det betyder, at vi bør aldrig tale ud af os selv og slet ikke for vindings skyld, men kun tale ud af et rent sind, ja ud af Gud, i Kristus, for Guds Åsyn. (2. Kor. 2,17).

Hvis vi er for hurtige til at tale, risikerer vi, at vi også er for hurtige til at blive vrede. Det er især en stor fare, når vi gennem vor forkyndelse vil påtale mangler i forsamlingen eller lade syndere forstå, at de er under Guds vrede.

Et menneskets vrede er ikke det samme som Guds vrede og udretter ikke det, som er ret for Gud. Hvor meget en forkynnder end tordner, hæver røsten, truer med hånden rakt ud imod synderne, udretter han intet for Gud – og hidser han tilmed sig selv op i irritation over, at synderne ikke lader sig skræmme, gør han ondt værre.

Guds vrede er ikke en modsætning til hans kærlighed. Der er ingen indre splid i Gud.

Da Jesus sagde sit vé over farisæerne (det frygtelige kap. 23 i Matt.), var han ikke en ophidset mand. Vel brugte han ord, vi næppe tør tage i vor mund, men han forblev i Gud og talte ud af Ham.

Kristenheden lider ikke af mangel på møder og ord. Der er snarere for mange af dem. Men kristenheden lider under ord fra mænd, der er sene til at høre og hurtige til at tale. Om Ham, der er Ordet, står skrevet: Han oplod ikke sin mund (Esaj. 53,7 – bemærk, at det gentages i dette vers).

Når vi ikke oplader vor mund om en broder, der er faret vild fra sandheden, og altså ikke bagtaler eller dømmer ham, kan

Det tager vi imod. Det bliver vi i. Det skuer vi ind i. Evangeliets herlighed er udtømmelig.

vi måske lede ham til omvendelse – men det kan den, der dømmer ham, ikke.

Jakob siger, at den, der ikke bagtaler ham, men omvender ham, frelser hans sjæl fra døden og skjuler *en mangfoldighed* af synder (5,19-20). Hvilke synder skjuler han? Først den mands synder, som han ikke har bragt for lyset ved at bagtale ham; dernæst sine egne; de var blevet bragt for lyset, hvis han havde bagtalt og dømt ham, thi »idet du dømmer de andre, fordømmer du dig selv; du dømmer nok, men handler selv på samme vis« (Rom. 2,1). Tilsammen udgør de en mangfoldighed.

Helstøbthed forudsætter, at man kan styre sig selv, først og fremmest sin tunge. Det kunne Jakob, og han vil, at også vi skal være fuldkomne (3,2). Ord kan være mere virksomme end gerninger. De kan forvolde større skade. Uoverlagte ord udspringer af mangel på visdom. Man er for hurtig til at tale, for sen til at høre.

Hvordan

Åbner vi os for Guds kærlighed, og bliver vi i den, da forandres vor tale fra tomhed til fylde, fra bagtalelse til stilhed, fra overilethed til besindighed.

Kærligheden bærer i modsætning til selvskheden ikke nag og lader sig ikke ophidse.

Løsningen på alle vore problemer, også det »uovervindelige« med ikke at lade sig ophidse og det »uløselige« med ikke at lade vore ord være onde, er at blive i Kristus.

Det vil i praksis sige at begynde dagen og dens arbejde med Ham og få sin sjæl med alle dens tanker og byrder bragt til hvile i Hans visdom og kærlighed.

Da ved vi, at Han er med os – en vunderlig viden, der tager frygt og tvivl fra os.

Wetterlund kalde sin morgenstund med Herren for sit daglige styrtebad i Heligånden – og sandt er det, at man forfriskes og fornyes i Kristi nærhed, i hans ord, ved hans Ånd, så også legemlig og sjælelig træthed ofte forsvinder.

Da taler man på en Gud værdig måde.

Problemet løses ikke ved, at man koncentrerer sig om sin tale, men ved, at man har Guds kærlighed for øje, således som den er i vor Frelser og Herre.

Evangeliet, glædesbudskabet om Ham

er Guds kraft til at frelse os fra ond til salig tale.

Evangeliet er jo Guds visdom og kraft.

En speciel formaning

Apostlenes formaninger virker den dag i dag som kærlige ord fra åndelige fædre, der er langt, langt forud for os i troen, kærligheden og håbet. De taler ikke til os med løftet pegefinger, men som kærlige fædre til deres børn.

Paulus formaner os til at komme hverandre i forkøbet med at vise ærbødighed (Rom. 12,10). Det lyder formentlig oldnordisk i moderne menneskers øren, men det er nu Guds ord.

I Danmark har man sat en ære i at lægge al høflighed bort. Uhøfligheden er trængt igennem næsten overalt, og ærbødighed er et begreb, man ingen anelse har om, hvorfor ordet sjældent høres.

Tidsånden er oprørsk imod ægte menneskelighed. Den tarveliggør mennesket, berøver det enhver værdighed, forsimples sprog og adfærd og prædiker »frihed«, »frihed«, »frihed«!

Tidsånden vil også underlægge sig hjemmene og menigheden og ligedanne tilværelsen blandt Guds børn med verden.

Lad den ikke få held dertil! Lad Guds ord og Guds Ånd tale til os med guddommeligt myndighed og kærlighed, da får tidsånden ingen chance i vore hjem og i menigheden.

Ordet indeholder en mængde formaninger, der på en livsnær, praktisk og konkret måde viser os, at livet i Kristus Jesus har et præg af højhed og hæder – af høviskhed og ærbarhed – ja, af Kristuslighed.

Viste Jesus agtelse?

Ja, det gjorde han. Han viste som bam og ung sine forældre lydighed (Luk. 2,51). Og som voksen forløb han sig aldrig overfor noget menneske, men mødte enhver med hellighed og med agtelse.

Det gjaldt endog de dybest faldne. Da han ved *Sykars* brønd mødte den berygtede synderinde fra *Samaria*, viste han hende agtelse og indledte samtalen med at bede om noget at drikke. Medens jøder i almindelighed viste samaritanere ringagt og ikke ville have med dem at gøre, kom Jesus denne faldne samaritanerinde i møde med agtelse – og hun blev slået deraf – og efter en kort samtale med ham var hun blevet et vidne om Ham, ikke mere en synderinde.

Det første indtryk, et menneske får af os, er ofte afgørende. Hvis han møder rin-

geagt, overlegenhed, dum jovialitet eller dømmesyge, lukker han hjertet til. Møder han agtelse, åbner han det.

Kan man da vise en narkoman, en dranker, en forbryder ærbødighed og agtelse? Ikke ved at smigre, ikke ved at vise kunstig venlighed og overbærenhed, men ved at huske, at han er Guds skabning, og at Gud ikke vil, at han skal fortabes. Han er lige så meget værd som du og jeg. Men han er overvundet af fristelser, af sit begær eller af sine omgivelser og er nu en træl under syndens herredømme. Det er du ikke, men det giver dig ingen ret til, når du er på tommands-hånd med denne ulykkelige, at vise ham foragt eller vende ham ryggen. At du ikke er som han, skyldes Guds nåde imod dig.

Jesus viste synderinden agtelse, men ikke på bekostning af sandheden. Han skånede hende for ringagt, men ikke for sandheden.

Da de bragte en synderinde, grebet på fersk gerning i hor, til ham, deltog han ikke i den almindelige foragt for hende. »Den iblandt jer, der er uden synd, kaste den første sten på hende,« sagde han, og de gik bort, de ældste først.

Hvis han havde sagt: »Den, der er uden synd, være den første, der foragter hende,« havde resultatet været tilsvarende.

Foragt

Hvis Jesus foragtede os, var alt håb ude. Ingen af os kan højagte sig selv. I sandhedens lys ligger det nærmere at foragte sig selv. Kun en farisæer foragter, ringeagter og fordømmer andre.

Da Jesus blev alene med horkvinden, sagde han: »Kvinde!« til hende, men ikke: »Horkvinde!« Han viste hende agtelse og tiltalte hende med ord, der ikke fremhævede hendes uværdighed, men den værdighed, han nu i modsætning til alle andre genoprettede hende til. Han tiltalte hende således, som han også tiltalte sin Moder.

Og så hørte hun de livsalige ord: »Heller ikke jeg fordømmer dig!« ord, der ganske svarede til hans adfærd overfor hende.

Men heller ikke hende skånede han for sandheden: »Gå bort, synd ikke mere!«

Det korte møde med Ham blev hende til frelse. Der står om ham, at alle toldere og syndere holdt sig nær til ham for at høre ham, men farisæerne og de skriftkloge knurrede (Luk. 15,1).

Jesus kom for at frelse syndere. Menigheden er sat til det samme. Men det forudsætter, at den er, som Han er.

Når Paulus formaner os til at komme hverandre i forkøbet med at vise ærbødighed, agtelse og respekt, er det ikke blot en formaning til god opførsel, men til *Kristi sindelag*, der udelukker ringeagt, bagtalelse og hovmod i det hele taget.

Kristus ophøjede sig aldrig på bekostning af andre. Han kom for at frelse syndere, men det kunne han kun, hvis han vilde elske dem med Guds kærlighed.

Ville han foragte dem, bagtale dem, dømme dem, vende dem ryggen og overlade dem til deres »velfortjente« skæbne, kunne han ikke frelse nogen.

Hvis han i irritation og ærgrelse gav dem en »ordentlig omgang«, kunne han ikke frelse dem.

Hvis han »sagde dem sandheden« og så var færdig med dem, kunne han ikke frelse dem.

Bemærk, da Judas i Getsemane kom i spidsen for den skare, der skulle arrestere ham, sagde han ikke: »Din forræder!« i foragt, men: »Ven!« Havde det første ikke været sandt? Jo, men det havde ikke været Guds kærlighed.

Dette sindelag være i menigheden! Han foragtede dem ikke, men tog deres synd på sig. Kun sådan kunne han frelse dem. Derfor blev han foragtet, spyttet på, iklædt en narrekåbe, tornekrone, provokeret, pisket og korsfæstet i yderste skam som en foragtelig Gudsbespotter og religiøs bedrager.

Har vi Ham for øje, mærker vi, at han ikke foragter os, men elsker os. Hvordan skulle vi kunne foragte, ringeagte, bagtale og dømme nogen anden?

Han viser os en højagtelse, som har den virkning, at vi bliver endnu mindre: han indsætter os til medarvinger med Ham og vil en dag præsentere os for Faderen med disse ord: »Se, her er jeg og de børn, du gav mig!«

I den Ånd vil Paulus, at vi kommer hverandre i forkøbet med at vise ærbødighed og agtelse, så der er en høj Himmels over os alle, godt at være, fordi den indbyrdes kærlighed hersker.

Da spilder vi ikke tiden med tom snak, sladder og syndig middelmådighed, men får syndere i tale, så de søger frelse.

Guds tanker og vore tanker

De fleste kristne kender HERRENS ord gennem profeten: »Mine tanker er ej eders, og eders veje er ej mine, lyder det fra HERREN; nej, som himmelen er højere end jorden, er mine veje højere end eders og mine tanker højere end eders« (Esaj. 55,8-9) – men eet er at kende dette ord, noget andet er at forstå det.

Og at lade det gælde – hvem af os bærer ikke for, om vi nu også gør det, eller om vi alligevel følger vore egne tanker og går på vore egne veje.

Den uendelige afstand

Gud siger, at afstanden imellem hans og vore veje ikke kan måles. Han udelukker, at vi kan overføre vore tanker, planer og veje (metoder) på ham.

Hvis vi alligevel gør det, kommer vi uvægerligt bort fra hans tanker og veje. Vi hjælper ham altså ikke en lille smule, når vi lader vore tanker og metoder råde – tværtimod hindrer vi da Gud i at »komme til«.

Gælder det også vore tanker om *kærligheden*? Menneskene har jo både skrevet og gjort meget skønt i kærlighedens navn. Det skal ikke fornægtes og slet ikke ringeægtes, men det har ikke bragt dem nærmere Guds retfærdighed, der er hans kærlighed – det har snarere hindret dem i at gribe den og åbenbare den for andre.

Guds tanker og veje samler sig som i et brændpunkt om vor Herre Jesus.

Han sagde om sig selv, at han er *Vejen* (Johs. 14,6). Alle Guds veje, der er himmelhøjt over vore, er åbenbaret af vor Herre Jesus og beskrevet i de fire evangelier. Alle Guds tanker er åbenbaret i og af ham.

Hans kærlighed er utænkkelig og tillige ugørlig. Den er ikke blot fejlfri i enhver situation, den er også fuldkommen – den er uden personsanseelse.

Den står aldrig i modsætning til sandheden. Det fik den farisæer, der havde indbudt Jesus til at spise hos sig, at føle, da en slem synderinde fra byen kom ind og salvede Jesu fødder (Luk. 7,36-50).

Og mange andre blev stødt af Jesu kærlighed, fordi den og sandheden var eet.

Der fandtes ikke »Liebedinerei« i Jesu kærlighed – ingen smiger, ingen falsk underdanighed for at opnå en fordel – Jesu kærlighed var guddommelig og som alt guddommeligt *underfuld*, d.v.s. over al forstand.

Vi har meget svært ved at lade denne kærlighed råde i vort liv. Den er jo den fuldkomne selvovervindelse og selvopoffrelse, ja selvhengivelse i døden på et kors for sin næste, hvem han end er – altså

også sin uven og fjende.

Ingen magter dette. Kun een har fuldbyrdet det, og Han er vor Herre og vor Frelser.

På *Golgota* samler Guds veje sig i at nå Guds mål: den guddommelige retfærdighed. Guds kærlighed har ad denne vej nået sit mål een gang for alle til frelse for enhver, der tror på Ham, der nåede målet ad Guds vej for os alle.

Kan vore tanker om *retfærdighed* ikke overføres på Guds tanker? Nej, der er en himmelvid forskel imellem vore og Guds tanker om retfærdighed.

For det *første* er Guds retfærdighed guddommeligt strengere end vor. Lad os forestille os, at et menneske opfylder retfærdighedens fordringer lige så fuldkomment som den rige unge mand (Matt. 19,16 flg.) eller som Saul fra Tarsus (Fil. 3,5 og 6), er han så ikke dermed retfærdig for Gud – har han så ikke opfyldt retfærdighedens fordringer? Nej, det har han ikke, og hverken den rige unge mand eller Saul fra Tarsus havde opfyldt Guds lov.

Men var de ikke kommet lovopfyldelsen nærmere end toldere og syndere? Jo, efter vor opfattelse af retfærdighed – men ikke efter Guds. Var de heller ikke mere »berettigede« til Guds nåde end toldere og syndere? Jo, efter vor fromheds opfattelse, men ikke efter Guds.

Guds retfærdighed er guddommeligt strengere end vor retfærdighed, fordi den er absolut i enhver fordring, også til fordringen: »Du skal elske din næste som dig selv.«

Men (for det *andet*) er Guds retfærdighed i sin strenghed mildere end al menneskelig retfærdighed, idet den tilregnes enhver, altså også en ugudelig, der tror på Guds lam, vor Herre Jesus.

Enhver, der tror Ham, står retfærdiggjort for Gud. Alle hans synder er, som var de aldrig begået. De er væk. Gud henter dem ikke frem igen. Og han står for Gud med samme retfærdighed som vor Herre Jesus.

Guds retfærdighed er altså ligesom hans kærlighed *underfuld*, just fordi den er guddommelig – og som underfuld overgår den alt, hvad vi kan tænke eller præstere.

Og tænk – nej, du kan ikke tænke dig til det, thi dine tanker er ikke Guds – lyt derfor: Gud selv tager ved sin Ånd bolig i enhver, der tror.

Pas snarere på dine tanker derom, thi de er så langt fra Guds, som jorden er langt fra himmelen. Lad Guds tanker ene råde!

Det betyder bl.a., at du råder ikke over

Guds Ånd, så du kan benytte den – en vederstyggelig tanke, som ulykkeligvis behersker mange.

Nej, at Guds Ånd bor i dig betyder, at Gud er kommet dig ganske nær som din Herre og dit liv. Jesus sagde også: »Jeg er *Livet*« (Johs. 14,6), og det er han og vil være i dig, som han har købt med sit blod.

Følg mig!

Da Jesus er *Vejen*, der omfatter alle Guds veje, har vi kun, hvis ikke vi vil følge vore egne tanker og veje, eet at gøre, og det er netop, hvad Jesus sagde, og hvad hans Ånd i vort indre bekræfter: »Følg mig!«

Alle andre veje og alle andre metoder er lige så langt borte fra Herrens, som det ord, vi alle kender fra profeten Esajas, kap. 55, siger.

Er det let eller svært at følge Herren?

Det er begge dele. Det er svært at miste sit liv – og det gør enhver, der følger Herren og forkaster tidsånden. Men det er let at opfylde Jesu bud – det oplever man hen ad *Vejen*, d.v.s. i samlivet med Herren.

Det sker ikke automatisk eller mekanisk – Gud giver os den store ære, at vi gang på gang må vælge imellem Hans og vore, d.v.s. verdens tanker. Han påtvinger os ikke sine veje.

Valget afslører, om vi lader Herren være Herre i praksis, og om vi vandrer efter Ånden, som Han har givet bolig i vore hjerter, eller vi foretrækker at vandre efter kødet og dets tanker.

Valget indebærer, om vi vil bevare vort liv, vore venner, vort ry, eller om vi er rede til at miste dem for evangeliets skyld.

Det indebærer altså, om vi er rede til at følge Herren uden for lejren og bære hans forsmædelse.

Det lagde Herren aldrig skjul på. Han sagde, at han var kommet for at vække splid – endog i familielivet – spliden opstår, når vi vælger Herrens vej og tanke, thi den er himmelhøjt over, hvad den »sunde fornuft« indlader sig på.

Ja, det er så radikalt, at Herrens vej også bryder med menneskets tanker om, hvad der er kærligt. Enhver, der vælger Herrens veje, bliver ligesom Herren selv anset for at være hovmodig, ukærlig og hensynsløs. Herren spredte kun velsignelse om sig, men han blev anset for en bedrager, forfører og fjende af Guds folk.

At vælge Hans vej er imidlertid nåde over nåde og altså ikke fortjenstfuld. Ingen, der vælger den, føler sig mere retfærdig end andre, men mere benådet, thi på den vej stråler Guds lys, det underfulde, i

forhold til hvilket selv vore »lyseste« tanker er tab. Derfor er den dybe glæde altid følgesvenden på denne vej.

På den vej går også hjertets renhed: kun at ville eet: følge Ham hele vejen.

Og på den vej er Guds kraft virksom – kraften til at bede – til at bære de andres byrder – til at elske – til at ofre – og det med glæde.

Men

Men på Herrens vej er Herrens tugt altid virksom. Den mindste afvigelse fra vejen, vor Herre Jesus Kristus, møder øjeblikke-

lig Åndens advarsel, dens Nej, dens tugt – er det kun så »lidt« som en forskydning af et motiv i vort hjerte, så at det i stedet for Herrens ære bliver vor egen fordel, vi søger, da er Guds Ånd straks opmærksom derpå – og opkommer der ukærlige og fortrædelige tanker i hjertet, vil Guds Ånd dem straks til livs, hvor »berettigede« de end er efter den menneskelige retfærdighed.

Men også når vi forsvarer os selv på en Gud uværdig måde, eller kæmper for vort arbejde med kødets våben, er Guds Ånd øjeblikkelig virksom med et kraftigt

og myndigt Nej dertil.

Vi er ikke vore egne og derfor ikke underlagt vore egne tanker på vore egne veje – omvendelse er nødvendig, hver gang vi alligevel synker ned til dem. Gud holder os i sin barmhjertighed fast til Kristus, til Hans veje.

Der er ingen kødelig eller forståelig sikkerhed på denne vej, men der er visdommen ovenfra og med den salighed og vished.

Og enhver af os siger: »Han bør vokse, jeg blive mindre!«